

до Тріоди Писної 1702 р., Нового Завіту 1703 р., Служебника і Псалтиря 1708 р.

За прикладом київських ієрархів діяли і очільники Чернігівської, Харківської та Переяславської єпархій. Здобутий в Київській Академії високий рівень освіти разом із очолюванням православних кафедр послужили вагомим чинником активної просвітницької діяльності православних ієрархів на українських землях. Вона виявилася, зокрема, в започаткуванні, становленні та налагодженні успішної діяльності академічних філій — шкіл і колегіумів у Чернігові, Харкові, Переяславі, та творенні на їх базі культурно-просвітницьких осередків (детальніше див.: [4]).

Відстоювання зверхниками Української Православної Церкви свого права на існування та власних духовних і культурних традицій в умовах російського імперського централізму підкреслює важливість реалізації в сучасних умовах ідеї створення єдиної Української Помісної Православної Церкви як вирішення найважливішої для українського народу проблеми — об'єднання навколо власного єдиного духовного центру.

Від часу оголошення України незалежною державою між гілками українського православ'я (УПЦ КП, УПЦ МП, УАПЦ) розпочався переговорний процес щодо можливості об'єднання у єдину Помісну Православну Церкву, який, проте, на сьогоднішній день зайшов у глухий кут. Причини цього пояснив глава УПЦ КП патріарх Філарет ще у березні 2014 р., окреслюючи умови об'єднання українських православних Церков. Зокрема, він зазначив, що це питання безпосередньо пов'язане з підтримкою цілісності української держави та курсу на євроінтеграцію України. Якщо переговорні сторони не йдуть на ці умови, то такий діалог безперспективний [10].

Відсутність результативних домовленостей у питанні створення єдиної Української Помісної Православної Церкви пов'язано також із різним баченням кожної із сторін засад об'єднання процесу (яка із нинішніх Православних Церков стане основою такого об'єднання). Зокрема, керівництво УПЦ МП вважає, що таке об'єднання можливе саме на їхній базі як найбільш представницької в Україні, за результатами соціологічних досліджень, релігійної структури. Причому в основі церковної єдності, згідно з концепцією нинішнього предстоятеля РПЦ патріарха Кирила, має бути покладено ідею «руського мира», яка на сьогодні є, по суті, УДК 39 (478)

агресивною і антиукраїнською. Зокрема, під такими гаслами пройшла організована УПЦ МП до Дня хрещення України 27 липня 2016 р. хресна хода в Києві [13].

Іншим «каменем спотикання» на шляху об'єднання Церков є їхнє розуміння канонічності. Так, у Заяві Архієрейського Собору УПЦ КП від 13 травня 2016 р. «Про деякі питання канонічного положення Київського Патріархату та шляхи подолання церковного розділення» значилося: «... в нашій державі зараз діє одна справді Українська Православна Церква — нею є Київський Патріархат, — яка є канонічною та історичною наступницею давньої православної Київської Митрополії Константинопольського Патріархату, що існувала до 1686 р. Релігійна організація, яка іменує себе «Українська Православна Церква», є неканонічним витвором Московського Патріархату в Україні, плодом самозваного Харківського псевдо-собору 1992 р. та спецслужб, які його організували і провели. Релігійні спільноти в Україні, які відділилися від Київського Патріархату в 1992-93 рр., привласнивши собі найменування «Українська Автокефальна Православна Церква», так само є неканонічним утворенням, яке підпадає під визначення «самочинного зібрання» згідно до 1 правила святителя Василя Великого...»[3]. Проте цю тезу заперечує керівництво УАПЦ, вважаючи себе не лише канонічною структурою, а й єдиною спадкоємицею давньої Київської митрополії: «...прабатьківська, майже 2000-літня, Українська Автокефальна Православна Церква, початки якої ідуть від апостольської місії апостола українського Андрія Первозваного, заснування і діяльності Скіфської єпархії (II — IX ст. ст.), Української (Руської) Церкви (862 — 1721 рр.), відродженої УАПЦ (1920 р. — по наші дні) є історичною і канонічною Українською Православною Церквою» [6]. Водночас УПЦ МП давно уже ставить під сумнів легітимність інших Православних Церков, перебравши на себе «монополію канонічності» православ'я в Україні.

Отже, на шляху до єдності українського православ'я є ще чимало перепон. Лишається сподіватися, що поточні події суспільно-політичного життя в Україні та російська агресія на Сході остаточно розставлять всі крапки у дилемі «хто є хто», і протистояння Українських Церков завершиться їх реальним об'єднанням на користь українського народу.

Алла Кононенко

Світовий Конгрес Українців у контексті підтримки суверенітету України та непорушності її кордонів

У статті йдеться про особливу увагу, яку приділяє Світовий Конгрес Українців (СКУ), заснований у 1967 р. в Нью-Йорку, таким питанням, як: охорона і захист людських і національних прав українців; міжнародне визнання Голодомору 1932-33 років як акту геноциду, демократизації України та її інтеграції до Європейського Союзу; зміцнення України як держави і непорушності її кордонів; спостереження за виборами, соціальні та економічні питання, що стосуються економічної міграції з України; сприяння розвитку української мови в Україні та в діаспорі.

Перед Світовим Конгресом Українців постали нові виклики через анексію Криму, агресію Росії на сході України. Світове українство активно протидіє зухвалій агресивній політиці Росії. Діаспорні організації через свої уряди і парламенти добиваються продовження санкцій проти Російської Федерації, вимагають звільнення усіх українських політ'язнів, надають своїй Батьківщині чималу фінансову та гуманітарну допомогу.

Ключові слова: Світове українство, українська діаспора, українська національна ідентичність, етнічні українці, українська мова, суверенітет України, Світовий Конгрес Українців.

Alla Kononenko

World Congress of Ukrainians in the Context of Support of Ukraine's Sovereignty and Inviolability of its Borders

The article pays special attention to the Ukrainian World Congress (UWC), founded 1967 in New York, its activity for protection of security as well as human and national rights of Ukrainian; International recognition of the Holodomor of the 1932-33 as an act of genocide, the processes of democratization of Ukraine and its integration into European Union; strengthening of Ukraine as a state and the inviolability of its borders; election observation, social and economic issues relating to economic migration from Ukraine; promoting the Ukrainian language in Ukraine and in its diaspora.

The World Congress of Ukrainians is now facing to the new challenges such as the annexation of the Crimea and Russian aggression in eastern Ukraine. World Ukrainians actively oppose the calling aggressive policy. Diaspora organizations through their governments and parliaments demands an extension of sanctions against Russia, the release of all Ukrainian political prisoners, gives Ukraine its considerable financial and humanitarian assistance.

Keywords: World Ukrainians, Ukrainian Diaspora Ukrainian National Identity, Ethnic Ukrainians, Ukrainian Sovereignty, Ukrainian World Congress.

Світовий Конгрес Українців (СКУ) є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діаспорі, що представляє інтереси понад 20 мільйонів українців. Заснований у 1967 р., СКУ в 2003 р. був визнаний Економічною та соціальною радою Організації Об'єднаних Націй (ООН) як неурядова організація зі спеціальним консультативним статусом. На сьогодні дванадцять рад і комісій СКУ активно займаються справами, що відіграють визначальну роль у житті українського суспільства. Вони розглядають питання, що стосуються людських і громадянських прав, Організації Об'єднаних Націй, поінформованості світового співтовариства про Голодомор, освіти, суспільної опіки, допомоги українцям за кордоном, науки, культури, боротьби з торгівлею людьми, засобів масової інформації, спорту та кооперативного руху.[9]

Ще під час Другої світової війни союзники визнали чотири основоположні свободи людини та держави – свободу слова, свободу віросповідання, свободу від страху і свободу від злиднів. І що ж ми маємо сьогодні від свободи віросповідання, наприклад, Московського патріархату? Скільки мільйонів їхніх прихожан, разом з дітьми, які ходять в українські школи, будуть боротися за незалежну від Московії Україну в Криму чи на Донбасі?..

Саме тому Світовий конгрес українців звернувся до Вселенського патріарха Варфоломія із закликом надати автокефалію православній церкві в Україні: «Світовий конгрес Українців закликає Варфоломія I, архієпископа Константинополя – Нового Риму і Вселенського патріарха та Великий і Святий собор, який 16-26 червня 2016 року проходить на Криті (Греція), надати автокефалію православній церкві в Україні. Ця церква консолідує український народ навколо національних інтересів, які сьогодні перш за все пов'язані з захистом незалежності і територіальної цілісності України від російської агресії», – заявив президент СКУ Євген Чолій.

Це перше зібрання предстоятелів православних церков більш ніж за 1000 років. Востаннє собор, який відбувся за участі єпископів усіх церков і визнаний православною церквою Вселенським, відбувся 787 року.

Вперше в історії Світового конгресу українців відбулось нагородження ювілейною відзнакою – медаллю СКУ «200 років з дня народження Тараса Шевченка». На адресу Комісії надійшло більше 90

подань з різних країн світу. Лауреатами стали відомі письменники, художники, скульптори, архітектори з Аргентини, Бразилії, Канади, Російської Федерації, США, України.

Серед нагороджених – закарпатець, член Національної спілки композиторів України, лауреат обласної премії ім. Задора Дезидерія Роман Меденці за вокальний цикл «Поезії Кобзаря» для сопрано, мецо-сопрано, тенора і басу в супроводі фортепіано. Роман Меденці – співак, композитор, диригент та педагог. Народився він у м. Мукачеві Закарпатської області, є випускником Будапештської національної музичної академії ім. Ференца Ліста, членом національної спілки композиторів України.

У Києві відбулася зустріч делегацій Служби безпеки України та Світового Конгресу Українців. Сторони обговорили питання щодо подальшої взаємодії СБУ та Конгресу, зокрема з координації зусиль для ефективної протидії російській інформаційній війні.

Конгрес готовий поширювати серед світової спільноти нові докази російської агресії проти України. «Пріоритетом нашої співпраці з СБУ буде боротьба з російською дезінформацією», – запевнив Євген Чолій.

Служба безпеки України й надалі надаватиме Конгресу увесь спектр відкритої інформації про участь російських спецслужб та військових у конфлікті та одностороннє порушення Росією Мінських домовленостей. СКУ готовий поширювати ці відомості серед світової спільноти та використовувати їх для мобілізації українських сил за кордоном для подолання російської агресії.

26 вересня 2016 р. Президент СКУ Євген Чолій привітав публічний симпозиум, який організувала Благодійна ініціатива «Українсько-єврейська зустріч» на чолі з відомим канадським громадським діячем та меценатом українського походження Костянтином Темертесом.

А 27 вересня 2016 р. він вже виступив на парламентських слуханнях в Україні на тему: «75-ті роковини трагедії Бабиного Яру: уроки історії та сучасність», де проголосив: «Нехай пам'ять про більше ніж сто тисяч жертв Бабиного Яру спонукає нас стати на захист всіх, хто потерпає від порушень людських прав, включно й з російською агресією на Донбасі та в Криму». До складу делегації СКУ також увійшли Перший заступник Президента СКУ Ярослава Хортяні, Заступники Президента СКУ Олена Кошарна та Тамара Галло-Олексій, Президент

Українського Конгресового Комітету Америки Андрій Футей, Директор гуманітарних ініціатив СКУ Віктор Гетьманчук, Представник СКУ зі зв'язків з міжнародними організаціями Марина Ярошевич та відомий український громадський діяч з Канади та продюсер фільму «Гіркі жнива» Ігор Ігнатович.

Слід зазначити, що переважна більшість делегатів українських організацій з Росії була вимушена утриматись від обговорення та прийняття резолюції, оскільки там відверто говорилося про агресивну політику РФ, що може підпадати під чинне законодавство Росії про «розпалення міжнаціональної ворожнечі». Крім того, СКУ входить до «патріотичного стоп-листу небажаних організацій» в РФ.

Окремою темою було обговорення святкування 50-річчя СКУ в 2017 році. Це буде ціла низка заходів, концертів, науково-практичних конференцій по всьому світу (Нью-Йорк, Буенос-Айрес, Мельбурн, Брюссель, тощо). Святкові заходи розпочнуться в лютому 2017 р. в Торонто. 25-26 серпня в Києві відбудуться чергові Річні збори СКУ, після чого делегати переїдуть до Львова, де 27-30 серпня за підтримки місцевих властей та активістів пройдуть Дні української діаспори (попередня домовленість про подібні заходи наразі є також з Полтавою, Харковом, Дніпром, Запоріжжям, Бердянськом).

Одним із вагомих здобутків річних зборів Конгресу стало підписання Меморандуму про співпрацю між Міністерством інформаційної політики України (МІП) та СКУ. Меморандумом передбачено спільну роботу в напрямку створення позитивного іміджу України в світі, розвиток свободи слова, інформування української та світової громадськості про головні питання внутрішньої та зовнішньої політики України, створення ефективних механізмів поширення суспільно важливої інформації та підвищення обізнаності громадян в нашій країні та в світі, зокрема через створений МІП державний телеканал іномовлення UATV [5].

30 вересня 2016 р. у Києві відбулася знакова подія – підписання Меморандуму про співпрацю між Світовим Конгресом Українців (СКУ) та Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК). Документ підписали Євген Чолій, Президент СКУ, та Ірина Ключковська, директор МІОК. De facto партнерство СКУ та МІОК вже має свою історію, позначену чисельними важливими спільними подіями і проектами. Сьогодні співпрацю було оформлено de jure, закріплено спільно підписаним документом. Підписання документу – вираз взаємної довіри, поваги, свідчення намірів про взаємну працю в майбутньому.

Основними цілями і завданнями СКУ є:

1. сприяти єдності та представляти інтереси українського народу у всьому світі;
2. підтримувати та координувати міжнародну мережу своїх складових організацій, які просувають розвиток української релігійної, мовної, духовної, історичної, культурної та соціальної спадщини;
3. підтримувати незалежність, територіальну цілісність, національну ідентичність та економічний розвиток України;
4. зміцнювати зв'язок українських громад і українців діаспори з Україною, у тому числі й з урядом та громадянським суспільством;

5. дбати про права, соціальне становище та інтереси українців і українських громад та захищати їх, де б вони не були порушені чи не були під загрозою;

6. просувати в світі принципи демократії та людські права, включаючи спостереження за демократичними процесами, як, наприклад, під час виборів і референдумів.

7. співпрацювати з урядами, народами, організаціями і особами для досягнення вищезгаданої мети в дусі миру, свободи, рівності і справедливості.

СКУ має мережу складових організацій та зв'язків з українцями у 53-ох країнах.[9]

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) – (англ. United Ukrainian American Relief Committee, UUARC) – українська міжнародна громадська благодійна організація у Філадельфії (штат Пенсільванія, США).

Створена у 1944 р. Конгресом українців Америки з метою надання матеріальної допомоги українцям в Україні та діаспорі. Діяльність ЗУАДК через Європейське представництво зосередилася на допомозі українським переселенцям переважно в Німеччині та Австрії для переселення їх на Північноамериканський континент. Фінансову основу склали кошти міжнародних організацій, добровільні пожертви українських установ, організацій та окремих осіб.

Заходами ЗУАДК до США переселилося близько 60 тис. осіб, понад 3 тис. натуралізувалися в Німеччині. Також здійснено низку заходів з юридичного захисту українців, перемішених осіб, спрямованих проти примусової репатріації, за визнання національного статусу українських емігрантів, надання прав емігрантів колишнім воякам дивізії «Галичина», бійцям УПА тощо.

Наприкінці 1950-х років більшість охочих емігрувала з Німеччини до США, і діяльність організації в Європі помітно ослабла. Наприкінці 1960-х рр. Комітет відсилав продукти, одяг, медикаменти українцям – жертвам землетрусу в Югославії, згодом – українським політв'язням і їхнім родинам до СРСР, а також політичним біженцям з Польщі; у 1985 р. створив і фінансував програму продажу землі малоземельним поселенцям у Бразилії. Після проголошення незалежності 1991 р. діяльність ЗУАДК поширена і на Україну – 1993 р. відкрито представництва у Києві та Львові, що реалізують програми допомоги дитячим притулкам та інтернатам, друкарням тощо. Керівним органом ЗУАДК є рада директорів, яку обирають загальні збори [3,с.623].

Станом на 2016 р. президентом ЗУАДК є Лариса Кий – професор університету у Нью-Джерсі.

Навесні цього року до України надійшов гуманітарний вантаж на суму 130 тисяч доларів від Злученого українського американського допомогового комітету, в якому об'єдналися вихідці з України. Із цієї організації вже тривалий час співпрацюють Логістичний центр допомоги бійцям АТО і всеукраїнська мережа «Вільні люди». «Ми зібрали інформацію про актуальні потреби і надіслали Злученому українському американському допомоговому комітету. Відтак українська діаспора сформувала контейнер допомоги у 14,5 тонн і відправила його до України. Розвезенням цієї

допомоги по Україні будуть займатися Логістичний центр допомоги бійцям АТО та всеукраїнська мережа «Вільні люди», – каже волонтер Логістичного центру допомоги бійцям АТО Юрій Кулик. Левову частку цієї суми займає саме медичне обладнання. Це електричні хірургічні ліжка та інші системи. Є дуже багато літератури державницького спрямування. Багато є допомоги, що призначена для сиротинців, – розповідає активіст всеукраїнської мережі «Вільні люди» Іван Ковалик. – Українська діаспора відправила допомогу поромом. Все прибуло в Гданськ (Польща), потім перевезено до Тернополя.

27 вересня 2016 р. Волонтерська мережа «Вільні Люди» отримала контейнер з гуманітарною допомогою від Злученого Українсько-Амери-канського Допомогового Комітету.

У контейнері – медичне обладнання, зокрема, електричні ліжка, ходунки, носилки, інвалідні візки, предмети меблів для медичних закладів, одяг, книги для хворих та книги для студентів Українського католицького університету. Загальна маса допомоги складає 6950 кг, а сумарна вартість – 89957 доларів США.

Волонтери відвезуть допомогу в Ірпінський Реабілітаційний Госпіталь, Реабілітаційний Центр АТО «Фенікс», Тернопільський Логістичний Центр, Товариство Червоного Хреста, інші установи, а також медикам АТО, а книги – студентам Українського Католицького Університету.

Тут маю наголосити, що стосовно розробки та затвердження кваліфікаційних характеристик професій *ерготерапевта*, лікаря фізичної та реабілітаційної медицини, *фізичного терапевта* та вжиття заходів щодо впровадження навчання за відповідними спеціальностями» у Школі реабілітаційної медицини Вищої школи «Український католицький університет» здійснена розробка і вперше в країні ліцензовані у Міністерстві науки та освіти України навчальні програми другого (магістерського) рівня за «ерготерапії» та «фізичної терапії» (Наказ МОН України від 30.06.2016 №1397л). Назви професій «Ерготерапевт» та «Фізичний терапевт» внесені до Національного класифікатора України ДК 003 «Класифікатор професій». [6]

Хотілося б окремо зупинитись на Конгресі українців Канади (КУК). Нині у його структурі – 30 членів-організацій і 35 відділів у 6-ти провінціях Канади. Основні завдання КУКу: репрезентація інтересів українців Канади перед урядом та населенням країни; координація участі української етнічної групи у культурному і соціальному житті Канади; сприяння розвитку дружніх взаємин між Канадою та Україною; збереження самобутності громади шляхом активізації діяльності українських шкіл, церков, творчих колективів; надання необхідної допомоги новоприбулим з України для їхнього входження у громадське і культурне життя місцевих українських організацій. Діяльність комітетів Конгресу з канадсько-українських відносин, освіти, фінансів, імміграції та права дає можливість ефективно захищати інтереси своєї етнічної групи, а також, певною мірою, і України [1, с.14].

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо брав участь у трирічному саміті Конгресу українців Канади, який розпочався 29 вересня 2016 р. у місті Реджайна – у столиці канадської провінції Саскачеван і тривав з 29 вересня по 2 жовтня. Учасники конгресу, які

представляють усі українські організації Канади, взяли участь у різноманітних дискусіях і за підсумками роботи сформували політику української громади Канади на наступні три роки. Разом із Трюдо до Реджайни мали намір прилетіти ще щонайменше чотири міністри федерального уряду Канади. [8]

Для того, щоб зрозуміти вагомість допомоги СКУ Україні, ми маємо знати історію його створення. Перші спроби створити світову організацію українців почалися відразу після програних українських визвольних змагань. Вже у 1920 р. було створено ініціативний комітет із центрами у містах Женева (Швейцарія) та Відень (Австрія) для скликання Всеукраїнського національного конгресу в 1921 р. Але ця спроба не вийшла за межі дискусій, пропозицій та обміну думками. У 1923–1925 рр. ця ідея знову почала обговорюватися у м. Прага (Чехословаччина), було навіть створено Всеукраїнське політичне об'єднання, яке через політичні непорозуміння перестало існувати [11, арк.8].

Ще у червні 1943 року, на Першому конгресі українців Канади, прозвучало: «...дати допомогу в зусиллях 45 мільйонів українців в Європі дістати рівні права і зажити в родині вільних народів» [7, с.37]. Це стало одним із пріоритетних завдань організації. Після Другої світової війни Конгрес заснував Фонд допомоги українців Канади та Українське центральне допомогове бюро в Лондоні, що підтримували українських біженців у Європі [4, с.437]. «Другий Конгрес Українців Канади висловлює своє тверде переконання, що український народ не залишить своїх зусиль здобувши собі повну державність і суверенність, і закликає і в подальшому помагати українському народові в Європі в його боротьбі за свої національні права» [2, с. 161].

Цю ж ідею підтримувала й Українська національна рада. У зверненні «До українського громадянства», що вийшло 17 червня 1957 р. до 40-х роковин проголошення УНР в 1958 р., говорилося: «це свято найкраще відзначити скликанням і відбуттям Світового конгресу вільних українців, що мав би стати могутньою маніфестацією національно-державних прагнень українського народу перед вільним світом і потужним протестом проти поневолювачів України – московсько-большевицьких володарів Кремля» [12, арк. 234].

Наступним кроком у цій важливій справі стали рішення Восьмого Конгресу українців Канади (КУК), що відбувся у 1965 р. Було висунуто пропозицію провести такий конгрес у 1966 р. на честь 75-ліття поселення українців у Канаді. Делегати одностайно вважали, що конгрес стане не тільки актом політичної демонстрації українців у діаспорі, не тільки виступить проти поневолення українського народу в Україні, але й насамперед доведе світу організаційне об'єднання всього життя українців за кордоном. А сам факт відбуття такого конгресу буде демонстрацією сили та зрілості зарубіжного українства. Остаточну всю підготовку конгресу було доручено Пан-Американській Українській конференції (ПАУК).

Наполеглива робота ПАУК у контакті з українськими надбудовами в Європі й Австралії увінчалась успіхом. СКВУ як об'єднання українських громадських організацій, як міжнародний орган усіх українців у Західному світі було засновано 16-19 листопада 1967 р. у м. Нью-Йорк [10, с.268].

Від часу здобуття Україною незалежності в 1991 р. СКУ докладає зусиль до того, щоб вона стала справжнім світовим координаційним центром українства, що є в інтересах як тих українців, які проживають в Україні, так і тих, які мешкають за кордоном [9]. Задля того, щоб ця Місія (і будь-яка інша) була ефективною, необхідно хотіти цього в першу чергу самим українцям і за це боротися.

1. Бажан О.Г. Конгрес українців Канади // Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. — К.: Наук. думка, 2009. — Т. 5: Кон — Кю. — С.14. — ISBN 978-966-00-0855-4.

2. Другий все-канадський конгрес українців Канади. Торонто, Онт. — 4, 5, 6 червня, 1946. — Накладом Комітету Українців Канади. — С. 161.

3. Кучерук О. Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет // Енциклопедія сучасної України / Нац. акад. наук України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопедичних дослід. НАН України. — Ред. І. М. Дзюба (співголова), А. І. Жуковський (співголова) та ін.. — К.: Академперіодика, 2010. — Т. 10: 3 — Зор. — 712 с. — 10000 прим. — ISBN 978-966-02-5721-4. — С.623.

4. Макар В.Ю. Дипломатична діяльність Конгресу українців Канади. //Науковий вісник дипломатичної Академії України. _ Випуск 15. 2007. — С.437.

5. Мініформ співпрацюватиме зі Світовим Конгресом Українців//«Укрінформ» Мультимедійна

платформа іномовлення України[Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrinform.ua/rubric-society/2072663-miniform-spivpracuvati-me-zi-svitovim-kongresom-ukrainciv.html>

6. Наказ Міністерства освіти і науки України №1407л від 21.07.2016р. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2016/07/18/nmon-1407-21072016.pdf>

7. Перший все-канадський конгрес українців Канади. — Виннипеґ, Ман. — 22, 23, 24 червня, 1943. — Накладом Комітету Українців Канади. — С.37.

8. Прем'єр Канади візьме участь у засіданні Конгресу українців//«Укрінформ» Мультимедійна платформа іномовлення України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrinform.ua/rubric-abroad/2091303-premer-kanadi-vizme-ucast-u-masstabnomu-zasidanni-kongresu-ukrainciv-kanadi.html>.

9. СКУ Головна//Офіційний сайт СКУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrainianworldcongress.org/index.php/id/231>

10. Тихенко В.О. Документи з історії Світового конгресу українців. //Огляд джерел та документальні нариси. 2016. — С. 268.

11. Центральний державний архів зарубіжної україніки, ф. 36, оп. 1, спр. 12, арк.8.

12. Центральний державний архів зарубіжної україніки, ф. 36, оп. 1, спр. 1, арк. 234

УДК 37.014.24(477:71):373(71=161.2)"19/20"

Інна Машкова

Співпраця вітчизняних і канадських освітян у контексті розвитку українського шкільництва Канади (кінець XX - початок XXI ст.)

У статті здійснюється історико-педагогічний аналіз розвитку співпраці вітчизняних та канадських освітян у кінці XX та на початку XXI століття, сучасного стану українознавчої освіти українських канадців. Автор підкреслює важливість і доцільність використання двостороннього педагогічного досвіду українських і канадських освітян стосовно методик викладання української мови як іноземної та інших українознавчих дисциплін, підвищення кваліфікації вчителів та їх участь у спільних проектах і програмах цих напрямків.

Ключові слова: українознавча освіта, канадський мультикультуралізм, двомовні програми, канадська українська мова, українська діаспора.

Inna Mashkova

Cooperation of Ukrainian and Canadian Educationalists in the Context of Ukrainian Schooling Development in Canada (End of the XX – Beginning of the XXI century)

The article analyzes the historical and pedagogical development and modern state of Ukrainian and Canadian educationalists' cooperation at the end of XX and the beginning of XXI century. It highlights different socio-cultural determinants and aspects of evolution of their interaction, the ways of improving of Ukrainian-language studies in Canada and Ukraine today.

Cultural development of Ukrainian Canadians, their efforts in preserving their national identity becoming an example of success for other ethnic groups in North America primarily through higher-quality educational system and diversified activities of the Ukrainian community in Canada are reflected.

Efforts and attempts of Ukrainian-Canadian educationalists resulted in high quality Ukrainian-language learning programs and methodology that are due to the cooperation of talented scientific and practical educational staff applying new innovative technologies. Since national self-identification is realized through the native language (mother tongue) its learning and practical using by the Ukrainian community in Canada for more than 100 years was the very challenge but due to the Ukrainian Diaspora activities and federal government support it is in Canada where Ukrainian-language studies are realized in the most effective way.

The author considers schooling to be an important factor of Ukrainian Diaspora self-identification and activities in Canada that promotes forming and maintaining national identity of new generations of Ukrainians abroad as an integral part of active